

Cauza C-372/19**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție****Data depunerii:**

10 mai 2019

Instanța de trimitere:

Ondernemingsrechtbank Antwerpen (Belgia)

Data deciziei de trimitere:

28 februarie 2019

Reclamantă:Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers
CVBA (SABAM)**Pârâte:**

BVBA Weareone.World

NV Wecandance

Obiectul procedurii principale

Procedura principală privește un litigiu dintre Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers CVBA [Societatea belgiană a autorilor, compozitorilor și editorilor] (SABAM) (denumită în continuare „SABAM”), pe de o parte, și BVBA Weareone.World și NV Wecandance, doi organizatori de festivaluri, pe de altă parte. Părțile sunt implicate într-o discuție despre legalitatea și valoarea remunerațiilor pe care organizatorii de festivaluri trebuie să le plătească SABAM, pentru a-i putea folosi repertoriul.

Obiectul și temeiul juridic al cererii de decizie preliminară

Cererea de decizie preliminară privește întrebarea dacă structura tarifară aplicată de SABAM este suficient de precisă în lumina articolului 102 TFUE, în mod individual sau în coroborare cu articolul 16 din Directiva 2014/26/UE.

Cererea este formulată în temeiul articolului 267 TFUE.

Întrebările preliminare

Articolul 102 TFUE, în mod individual sau în coroborare cu articolul 16 din Directiva 2014/26/UE „privind gestiunea colectivă a drepturilor de autor și a drepturilor conexe și acordarea de licențe multiteritoriale pentru drepturile asupra operelor muzicale pentru utilizare online pe piața internă”, trebuie interpretat în sensul că există un abuz de poziție dominantă dacă o societate de gestiune a drepturilor de autor care are un monopol *de facto* într-un stat membru impune organizatorilor de evenimente muzicale, pentru dreptul de comunicare către public a operelor muzicale, un sistem de remunerație bazat, printre altele, pe cifra de afaceri,

1. care folosește un tarif forfetar în tranșe, în locul unui tarif care să țină cont de cota exactă (calculată cu ajutorul soluțiilor tehnice avansate) a repertoriului protejat de societatea de gestiune din muzica difuzată în timpul evenimentului?
2. care leagă taxele de licență de elemente externe precum prețul de acces, prețul pentru consumații, bugetul artistic pentru interpreți sau executanți și bugetul pentru alte elemente, precum decorul?

Dispozițiile de drept al Uniunii invocate

Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene: articolul 102

Directiva 2014/26/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind gestiunea colectivă a drepturilor de autor și a drepturilor conexe și acordarea de licențe multiteritoriale pentru drepturile asupra operelor muzicale pentru utilizare online pe piața internă (JO 2014, L84, p. 72): articolul 16 alineatul (2) și articolul 43

Dispoziții naționale invocate

Codul dreptului economic: articolele IV.2, VI.104, XI.165 alineatul (5), XI.247, XI.248

Prezentare succintă a situației de fapt și a procedurii principale

- 1 Reclamanta, SABAM, este o societate de gestiune a drepturilor de autor. Ea poate solicita o remunerație pentru utilizarea repertoriului său.
- 2 Începând din 2005, BVBA Weareone.World organizează festivalul anual de dans Tomorrowland din Boom (Belgia). Începând din 2013, NV Wecandance organizează, la rândul său, un festival anual de dans denumit „Wecandance”.

- 3 Atât BVBA Weareone.World, cât și NV Wecandance dezaprobă remunerațiile solicitate de SABAM. În special, s-a pus în discuție decontul SABAM pentru edițiile Tomorrowland din 2014, 2015 și 2016 și decontul SABAM pentru edițiile Wecandance din 2013, 2014, 2015 și 2016.
- 4 Cu excepția ediției Wecandance din 2013, valoarea remunerațiilor percepute de SABAM a fost stabilită pe baza așa-numitului „tarif 211”, compus din două tarife distincte din care SABAM poate alege care este tariful pe care îl aplică.
- 5 În primul rând, există un *tarif minim*, calculat pe baza suprafeței sonorizate sau a numărului de locuri disponibile.
- 6 În al doilea rând, există un *tarif degresiv*, calculat pe baza bugetului artistic sau a încasărilor brute din vânzarea biletelor. Doar costurile definite specific (costurile de rezervare, TVA-ul și taxele municipale) pot fi deduse din încasărilor brute înainte de calcularea drepturilor de autor.
- 7 De asemenea, un organizator de festivaluri poate beneficia de o reducere a acestui tarif degresiv, pe baza „regulii 1/3–2/3”. Potrivit acestei reguli, organizatorii beneficiază de o reducere de 2/3 of 1/3 a tarifului perceput, dacă aceștia demonstrează că mai puțin de 1/3 sau 2/3 din piesele difuzate provin din repertoriul SABAM. Dacă mai mult de 2/3 din piese provin din repertoriul acesteia, se percepe tariful integral.
- 8 Prin citațiile comunicate la 13 aprilie 2017 și la 5 mai 2017, SABAM a formulat acțiunea principală.

Principalele argumente ale părților din litigiul principal

- 9 BVBA Weareone.World și NV Wecandance contestă validitatea tarifului 211, pe care îl consideră inequitabil din cauza abuzului de poziție dominantă în sensul articolului 102 TFUE. Principala critică pe care o aduc este faptul că tariful degresiv nu corespunde valorii economice a serviciilor furnizate de SABAM.
- 10 Ele consideră, în primul rând, că „regula 1/3–2/3” nu este suficient de precisă. În opinia lor, este perfect posibil să se stabilească mai precis, cu ajutorul tehnologiei moderne, care opere din repertoriul SABAM sunt difuzate și pentru cât timp. Cu alte cuvinte, stabilirea prețurilor de către SABAM poate fi mai bine armonizată cu valoarea economică a serviciului pe care îl furnizează.
- 11 În al doilea rând, ele critică faptul că SABAM își poate calcula tarifele pe baza încasărilor brute din vânzarea biletelor sau a bugetului artistic al unui festival, fără a permite deducerea din aceste încasări brute a tuturor costurilor care nu sunt legate de muzică. Ele consideră că acest lucru este problematic, întrucât încasărilor din vânzarea biletelor nu sunt proporționale cu valoarea economică a prestației furnizate de SABAM. Motivul din care oamenii doresc să plătească mai mult pentru un bilet este independent de prestațiile furnizate de SABAM, fiind

rezultatul altor factori, precum eforturile organizatorilor festivalului de a se asigura că acesta este o experiență totală, costurile pe care organizatorii le suportă pentru vizitatorii festivalului (iluminat, decoruri, hotspot-uri, toalete, securitate) și calitatea artiștilor interpreți. Ele susțin, prin urmare, faptul că aceste costuri trebuie să poată fi deduse din baza de calcul.

- 12 În susținerea motivului potrivit căruia se încalcă articolul 102 TFUE, ele fac referire, printre altele, la Hotărârea din 18 martie 1980, Coditel și alții (62/79, EU:C:1980:84), Hotărârea din 9 aprilie 1987, Basset (402/85, EU:C:1987:197), Hotărârea din 13 iulie 1989, Tournier (395/87, EU:C:1989:319), și Hotărârea din 11 decembrie 2008 Kanal 5 și TV 4 (C-52/07, EU:C:2008:703).
- 13 În opinia BVBA Weareone.World și NV Wecandance, perceperea drepturilor de autor pe baza cifrei de afaceri nu este permisă în orice situație. Ele consideră că în Hotărârea din 9 aprilie 1987, Basset (402/85, EU:C:1987:197), și în Hotărârea din 11 decembrie 2008 Kanal 5 și TV 4 (C-52/07, EU:C:2008:703) s-a stabilit că poate fi vorba de un abuz de putere dacă există un dezechilibru între preț și prestația care constă în punerea la dispoziție a drepturilor de autor. În opinia lor, din ultima hotărâre menționată reiese că, pentru a aprecia dacă o plată forfetară a drepturilor de autor este în mod rezonabil proporțională cu valoarea economică a produsului furnizat de organizația pentru drepturile de autor, trebuie să se țină cont de toate circumstanțele fiecărui caz în parte, deci inclusiv de utilizarea efectivă a operelor muzicale protejate prin dreptul de autor.
- 14 Potrivit SABAM, tariful pe care îl aplică nu încalcă articolul 102 TFUE.
- 15 Aceasta subliniază că în speță trebuie aplicată Hotărârea pronunțată la 9 aprilie 1987, Basset (402/85, EU:C:1987:197), perceperea drepturilor de autor pe baza cifrei de afaceri (brute) totale fiind permisă în orice situație.
- 16 În opinia acesteia, jurisprudența Curții din Hotărârea din 11 decembrie 2008 Kanal 5 și TV 4 (C-52/07, EU:C:2008:703) nu este relevantă. Această jurisprudență trebuie înțeleasă în contextul specific al posturilor de televiziune, în cadrul cărora operele protejate prin dreptul de autor sunt utilizate doar într-o măsură limitată. Ea nu poate fi aplicată în cazurile în care difuzarea de muzică reprezintă o componentă esențială a activității.

Prezentare succintă a motivării trimiterii preliminare

- 17 Instanța de trimitere precizează că, în conformitate cu dispozițiile relevante din dreptul Uniunii Europene, tarifele SABAM nu trebuie să fie inechitabile. În acest caz, ar exista un abuz de poziție dominantă, interzis în temeiul articolului 102 TFUE. În plus, articolul 16 alineatul (2) din Directiva 2014/26 prevede că „[t]arifele pentru drepturile exclusive și drepturile la remunerație trebuie să fie rezonabile în raport cu, printre altele, valoarea economică a utilizării drepturilor în cauză, ținând seama de caracteristicile și de sfera de utilizare a operelor și a altor obiecte protejate, precum și de valoarea economică a serviciului prestat de

organismul de gestiune colectivă.” Prin urmare, această dispoziție prevede, de asemenea, o limitare în ceea ce privește remunerația pe care o pot solicita societățile de gestiune.

- 18 Instanța de trimitere precizează că Curtea s-a pronunțat deja cu privire la noțiunea „abuz de poziție dominantă” în contextul remunerației societăților de gestiune.
- 19 Astfel, ea precizează că Curtea a considerat că poate fi vorba despre abuz de poziție dominantă în măsura în care prin alte metode s-ar putea ajunge la același scop legitim, respectiv protejarea intereselor autorilor, compozitorilor și editorilor de muzică, fără însă a determina o creștere a cheltuielilor efectuate în legătură cu gestionarea contractelor și cu supravegherea utilizării operelor muzicale protejate (Hotărârea din 13 iulie 1989, Tournier, 395/87, EU:C:1989:319, punctul 45, și Hotărârea din 11 decembrie 2008, Kanal 5 și TV 4, C-52/07, EU:C:2008:703, punctul 33).
- 20 În plus, Curtea a considerat că nu poate fi exclusă existența unui abuz de poziție dominantă atunci când există o altă metodă care permite să se identifice și să se cuantifice într-un mod mai precis utilizarea acestor opere, fără a determina o creștere disproporționată a cheltuielilor de gestionare (Hotărârea pronunțată la 11 decembrie 2008, Kanal 5 și TV 4, C-52/07, EU:C:2008:703, punctul 40).
- 21 În acest context, instanța de trimitere precizează că stabilirea caracterului rezonabil al remunerațiilor pentru dreptul de autor este o chestiune complexă. SABAM a reacționat la această situație stabilind un tarif forfetar pentru organizatorii de festivaluri (tariful 211).
- 22 În ceea ce privește baza de calcul pentru acest tarif, instanța de trimitere precizează că nu este clar dacă se poate ține cont și de costurile care nu sunt legate de muzică.
- 23 În ceea ce privește regula „1/3–2/3”, ea consideră că se pune întrebarea dacă această regulă este suficient de precisă. În acest context, ea precizează că SABAM a modificat recent standardele și că în prezent se bazează pe tranșe de 10%, însă nu este clar care este limita, având în vedere că există noi sisteme care permit calcularea și mai precisă a repertoriului folosit.
- 24 Având în vedere incertitudinea menționată cu privire la interpretarea articolului 102 TFUE și a Directivei 2014/26, instanța de trimitere consideră că este necesar să solicite Curții pronunțarea unei hotărâri preliminare.